

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Milí v Kristu,
můj oblíbený básník
Ladislav Stehlík charak-
terizoval měsíc blížícího
se jara slovy:

„Kvetoucí trnku na strá-
ni v družičku jaro pro-

měnilo. Nad vlhkou hlínou skřivani, pod
mezi sněhem ještě bílo....”

V pohádce si Maruška ze všech měsíců vy-
bírám taky březen.

V Bibli se na něj krásně hodí slova: „Hle
činím něco nového a už to raší. Nevíte
o tom?”

Březen je měsíc naděje... Naděje, že zima
skončí a svět zavoní a rozkvetne. Letos i na-
děje, že se vir spakuje a odtáhne, protože
vlhké teplo nemá rád.

Těším se spolu s vámi nad sněženkami vy-
kukujícím ze sněhu, že už to bude. Ještě
pár dnů a bude jaro.

Těším se, že sundáme roušky a sejdeme
se v sákrstii u kafička. Že otevře MANA
a klubko sborových dětí s odstrkovadly,
koloběžkami a koly vytáhne do Grébovky.

Těším se, že letošní Velikonoce budou ze-
lené a slunečné.

Křesťané jsou lidmi naděje, nenechme si
ji vzít!

A tak vyhlížíme březen jako poutníci pou-
štní zemi zaslíbenou a srdcem popostrkujeme
sluníčku na obloze.

Posílám vám pro radost básničku, kte-
rou my starší snad odříkáme i o půlnoci
a po tmě.

Vyběhla bříza běličká,
jak ze stáda ta kozička,
vyběhla z lesa na pokraj,
že prý už táhne jara báj.

Vyběhla jako panenka,
tak hebká a tak do tenka,
že až to lesem projelo,
a vše se touhou zachvělo.

A táhne šumem jara báj,
vzduch jak na housle, na šalmaj,
vzduch samá vůně, vzduch samý květ,
a mladý úsměv celý svět.

Hned každý strom zelený šat,
svátečně jme se oblíkat,
a každá haluz, každá snět
chce novou řečí rozprávět.

A jak by hodům zavolal,
přilétli hosté z blíž i dál,
a za den, za dva širý kraj,
a celý svět byl jara báj.

/Vítězslav Hálek/

Přeji nám všem nové jaro. Krásné jako Pí-
seň písní, plné lásky a radosti.

Eva Urbanová

BUĎ DOBRÉ MYSLI

Úryvek z homilie papeže Františka - Vigilie 11. 4. 2020

Hrob je místo, odkud ten, kdo tam vstoupí, nevyjde. Ježíš však pro nás vyšel, vstal pro nás, aby přinesl život tam, kde byla smrt, a aby zahájil nové dějiny tam, kde se uzavřely. On, který odvalil kámen od vchodu do hrobu, může odstranit balvany, kterými je zapečetěno srdce. Nepodléhejme proto rezignaci, neskoncujme s nadějí. Můžeme a máme doufat, protože Bůh je věrný. Nenechal nás samotné, navštívil nás, vstoupil do každé naší situace, bolesti, úzkosti a smrti. Jeho světlo, které osvítilo temnoty hrobu, dnes dosahuje do těch nejtemnějších zákoutí života. Sestro, bratře, i kdybys v srdci pohřbil naději, nevzdávej se, Bůh je větší. Temnota a smrt nemají poslední slovo. Odvahu, nic není ztraceno s Bohem! Odvaha je slovo, které v evangeliu Ježíš pronáší neustále. Jednou jej vyslovili druzí, aby řekli žebrákovi: »Buď dobré myslí, vstaň, Ježíš tě volá!« (Mk 10,49). On, Zmrtvýchvstalý, pozvedá nás potřebné. Jsi-li na cestě slabý, křehký a padáš, neboj se, Bůh tě drží za ruku a říká: „Buď dobré myslí!“. Mohl bys však říci: „Odvahu si sám člověk nedá“. Nemůžeš si ji dát, ale můžeš ji přijmout jako dar. Stačí otevřít srdce v modlitbě, stačí trochu pozvednout kámen přivalený k srdci a nechat vstoupit Ježíšovo světlo. Stačí pozvání: „Přijď, Ježíši, do mých obav a řekni mi také: buď dobré myslí! S Tebou, Pane, budeme zkoušeni, ale nikoli zmateni. A ať už v nás bude jakýkoli zármutek, budeme vnímat nezbytnost naděje, protože s Tebou kříž vede ke vzkříšení, protože jsi s námi v temnotě naší noci. Jsi jistotou v našich nejistotách, Slovem v našem mlčení, a nic nebude nám nikdy moci odcizit lásku, kterou k nám chováš.

NEDĚLE V BŘEZNU

III. neděle postní (OCULI)

7. března 2021

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrát ke mně svou tvář, jsem tak sám, tak poníženy. (Žalm 25,15–16)

První čtení: Exodus 20,1–17

Druhé čtení: 1. Korintským 1,18–25

Evangelium: Jan 2,13–22

IV. neděle postní (LAETARE)

14. března 2021

Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete! Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlivali. Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů. (Izajáš 66,10–11)

První čtení: Numeri 21,4–9

Druhé čtení: Efezským 2,1–10

Evangelium: Jan 3,14–21

V. neděle postní (JUDICA)

21. března 2021

Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmí se mého sporu, dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem, před člověkem záluďným a podlým! Tys přece moje záštita, Bože. (Žalm 43,1–2)

První čtení: Jeremjáš 31,31–34

Druhé čtení: Židům 5,5–10

Evangelium: Jan 12,20–33

IV. neděle postní - Květná (Palmarum)

28. března 2021

První čtení: Izajáš 45,21–25

Druhé čtení: Filipským 2,5–11

Evangelium (Pašije): Marek 14,1–15,47

Gn 9, 8-17

1Pt 3, 18-22

ev. Mk 1, 9-15

ZNAMENÍ SMLOUVY

Pojmu dnes své kázání jako katechezi. V začátku doby postní určitě nebude na škodu osvěžit si paměť vybranými základními postuláty, které tvoří úhelné kameny toho, v co věříme. Jedním z takových fundamentů víry je termín, který zazněl v prvním z biblických textů této neděle, a sice: znamení smlouvy. Nežli přejdeme k znamením jako takovým, zastavme se u smlouvy samotné. Právo definuje smlouvu jako dohodu, kontrakt, vztah dvou a více osob, ve kterém je deklarována vzájemná vůle smluvních stran k vzniku, změně či zániku vybraných práv a povinností. To je řeč práva, podle kterého uzavíráme smlouvy nájemní, smlouvy zaměstnanecké, vlastnické, smlouvy předmanželské, manželské, smlouvy dědické a desítky a stovky dalších smluv psaných, nepsaných, řečených, zvykových a já nevím jakých ještě. V každé z nich jsou přítomny alespoň dvě strany, které smlouvou upravují vzájemné vztahy. Smlouva tvoří základní pilíř práva. Dokud nedojde k uzavření smluvního vztahu, jednotlivé strany budoucích smluvních činitelů se k sobě chovají podobně jako molekuly v plynných látkách – narážejí do sebe, míjejí se, nahodile se potkávají, nejsou k sobě nijak vázáni. Když se k někomu nastěhujete bez smluvního vztahu, jste svobodní kdykoliv odejít, ale protějšek je stejně jako vy svobodný kdykoliv vás, nejlépe hned zkraje, protože co se u něho máte co roztahovat, vyhodit. Jiná je ovšem situace, když spolu uzavřete smlouvu, Angličané říkají agreement od slova agree „souhlasit“, volně přeloženo jakou „souhlasení“. Od chvíle uzavření smlouvy vy máte právo bydlet, majitel má právo vybírat od vás činži, protože s tím takto smluvní strany souhlasily.

Pokud jste muž, máte právo se oženit a žádat od své ženy manželskou konzumaci a manželka má právo poslat vás do háje, pokud s některými aspekty manželské konzumace v daný okamžik nesouhlasí, stále se přitom oba pohybujete v mantinelech vymezených manželskou smlouvou, která stanovuje zcela jiná práva a povinnosti, nežli když oslovíte náhodně slečnu v parku a zeptáte se jí, kolik je hodin. Některé důležité smlouvy doprovázejí zvláštní znamení – v manželství to jsou snubní prsteny jako znamení smlouvy, u vybraných státnických smluv například pečeti. A teď od práva přejdeme do duchovní roviny. Jako je v právu smlouva jeho pilířem – smlouvy podpírají a vynášejí váhu práva, podobnou roli hraje smlouva ve významu duchovním. Stejně jako v právu se potkávají dvě a více stran, i tady. Konkrétně – Bůh a člověk, Bůh a lidé: Bůh uzavírá s člověkem kontrakt, souhlasení, Bůh přitakává našemu lidství, ve svém lidství přitakáváme tomu, co je Boží. Z výborného kázání kolegy Rückla v tomto týdnu při Ekumenickém Popelci mi utkvěla v paměti jím citovaná slova kněze Antonína Mandla: „Člověk se stává Božím jen tím, že uskutečňuje svoje lidství.“ Víra je akceptace vztahu, ve kterém se potkává Boží s lidským, ve shodě s poselstvím Bible, dvoudílném zákoníku tvořeném Starou a Novou smlouvou, jí tedy rozumím jako smluvní záležitosti, smluvnímu vztahu dvou svobodných bytostí. Dokud neuvěříme, podobáme se řečeným molekulám v plynech, v nahodilosti narážíme i na celou řadu jevů duchovního rázu, ale nejsme nijak zavázáni, neplynou pro nás z toho žádná práva, ani povinnosti. A teď se konečně dostávám

k vzpomínaným znamením smlouvy, kterou Bůh, dokonce opakovaně, uzavírá s člověkem. Hned to první z nich má mimořádnou působivost, vizuálně je ze všech dalších znamení tím nejvíc estetickým: duha. Duha jako znamení smlouvy, že Bůh se smilovává, že je milosrdný, že sesílá vláhu, která sytí zemi, ale už nikdy nezahubí život na zemi přívalem vod. Pokaždé, když vidím na nebi duhu, zvláštním způsobem mě projasní, zlepší náladu, nasměruje myšlenky k tomu, že Bůh je milosrdný. Nevýhodou duhy a zároveň její devizou je, že je k vidění jen zřídka. Druhé znamení, o kterém Bible se stejnou vážností hovoří, je neméně působivé, estetiku duhy ale zcela postrádá, navíc je ve veřejném prostoru prakticky nespatriřitelné. Tím druhým znamením smlouvy je obřízka, hebrejsky brit mila, medicinsky cirkumcize, odstranění předkožky. Přemýšlel jsem, proč Bůh z těch nepřeborných možností, které má, vybral něco tak bizarního, co se navíc týká jenom mužů, neboť ženský ekvivalent k obřízce v židovství nenajdete. Kdysi, ještě v časech totalitního školství, jsme v hodinách zdravotní hygieny byli poučováni o tom, že původ této praxe tkví v neuspokojivých hygienických podmínkách blízkovýchodních národů, ve kterých se toto jevilo uspokojivou alternativou k zajištění základní tělesné hygieny. Argument „než aby se umyli, nechávali se obřezat,“ však postrádá nejen logiku, ale i jakýkoliv duchovní aspekt. Při uspávání nejmladšího syna Rubena mě napadlo, že se tak stalo nejspíš proto, že Bůh v patriarchální společnosti potřeboval zvolit něco, co bude mít muž v ruce mnohokrát za den, bude se tím zas a znovu zabírat ve svých tělesných projevech, a kdykoliv tak bude činit, přijde mu na mysl, nedá mu to zapomenout na to, že má s Bohem uzavřenou

smlouvu. Co jiného to mohlo u mužů být, nežli jejich přirození, ta nejintimnější sféra, kterou mají k dispozici na dosah ruky? Duha je proti obřízce slabý kalibr, je sice na rozdíl od ní krásná na pohled, ale vidíte ji jednou za čas a to ještě musíte zvednout hlavu k nebi. Třetím znamením jsou desky Zákona – Desatero. Od duhy přes poklopec se dostáváme k deklaratorním bodům, které nejvíc připomínají řeč práva, ale přitom jsou nikoliv zákoníkem, ale ukazatelem cesty ke svobodě, značkami správného směru. A tím posledním dosud vydaným znamením smlouvy mezi Bohem a člověkem je ve víře nás křesťanů samotný Pán Ježíš Kristus. Za povšimnutí stojí i zvláštní spojení každého z těchto znamení. Ježíš byl obřezaný, jako kazatel zvěstoval Boží milosrdenství, k němuž odkazoval i přímým poukazem na Noemův příběh, ve kterém je samotný Ježíšův křest a následná křestní praxe chápána jako znamení očištění a obnovy pro nový počátek, a Ježíš samozřejmě dobře znal Desatero, které použil za základ svého duchovního učení: „Miluj Hospodina, Boha svého a miluj bližního svého jako sám sebe.“ Taková jsou tedy znamení smlouvy, které křesťanská katecheze vidí jako důležité ukazatele toho, že Bůh je na straně člověka, nikoliv proti němu. A slovo apoštolovo na závěr pro ty, kteří, nebo které, by se v řečených znameních, mohli cítit ochuzeni, protože ho na svém těle zkrátka nenajdou: „Pravý žid, rozumějte Boží vyvolený, není ten, kdo je jím navenek, a pravá obřízka není ta, která je zjevná na těle. Pravý žid je ten, kdo je jím uvnitř, s obřízkou srdce, která je působena Duchem, nikoli literou zákona. Ten dojde chvály ne od lidí, nýbrž od Boha.“

Kázání 21. 2. 2021 o I. neděli postní v Husově sboru ve Vršovcích

PROGRAM NA BŘEZEN

7. 3.	neděle	10 hod.	III. neděle postní - bohoslužba	slouží D. Frýdl
14. 3.	neděle	10 hod.	IV. neděle postní	slouží D. Frýdl, káže O. Nováček
21. 3.	neděle	10 hod.	V. neděle postní - bohoslužba	slouží D. Frýdl
26. 3.	pátek	16 hod.	schůze rady starších	sákristie
28. 3.	neděle	10 hod.	VI. neděle postní - bohoslužba	slouží D. Frýdl

Po dobu nouzového stavu platí omezené úřední hodiny farní kanceláře. Otevřeno je vždy v **pondělí a ve středu od 13 do 18 hodin.**

Bohoslužby probíhají dle aktuální epidemiologické situace, informace jsou zveřejňovány na webu www.husuvsbor.cz.

V případě potřeby duchovní služby kontaktujte bratra faráře Davida Frýdla telefonicky, nebo e-mailem.

NAROZENINY

Jednou takhle přemýšlím nad vším možným a napadne mě myšlenka: “Proč vlastně lidé slaví narozeniny?” Sice nevíme kdy zemřeme, ale pokud to má být na stáří, které je podle mě od šedesáti dál, nejsme vlastně blíž smrti? Proč tedy slavit narozeniny, když se každým rokem blížíme ke svému konci? Opak je pravdou, člověk by takhle přemýšlet neměl. Narozeniny přece slavíme, že se daný člověk dožil určitého věku, je naživu a stále s námi.

Možná si říkáte: “Proč tohle píše, to víme taky, že se narozeniny slaví, protože se jich člověk dožil.” Ale já tím chci říct, že bychom se měli radovat nejen z každého odžitého roku, ale i z každého dne, minuty a vteřiny. Nevíme kdy zemřeme, a proto je každá vteřina Božím darem, kterého si musíme vážit. Všichni se bojíme koronaviru, ale co když nás zítra přejede auto, nebo naší planetu zasáhne asteroid? Vždyť je tolik možností, čeho se bát. A proto si važme každého prožitého času, nehleďme do daleké budoucnosti, žijme přítomností a užívejme si život, jak nejlépe dovedeme.

Ráchel Frýdlová

DOBRODRUŽSTVÍ VE VRŠOVICÍCH

Dokončení rozhovoru s uměleckou šéfkou Vršovického divadla MANA Věrou Maškovou

Podle jakého klíče si zvete hostující režiséry a herce?

Většinu režisérů, kteří zde pracují, znám už ze svých předchozích působišť, vím, že jsou skvělí, věřím jim jako kumštýřům i jako lidem. Navíc chápou, v jakém divadle pracují a respektují omezené technické i finanční podmínky, a přesto odvádějí práci na špičkové profesionální úrovni. Rukopis každého z nich je výrazný, proto i škála našich představení je pestrá a divácky atraktivní. Nejčastěji zde režíruje Ondřej Zajíc (Letní den, Gin Game, Teror, Podzimní sonáta), jehož režie se vyznačují pečlivou psychologickou drobnokresbou. Je typickým hereckým režisérem a herci pod jeho vedením dosahují opravdu pozoruhodných výkonů, jak o tom svědčí např. již zmiňovaná Podzimní sonáta. Radovan Lipus je režisérem svébytného divadelního výrazu se silně lyrickou notou a hlubokou citovostí, jak dokládá i jeho inscenace Ta třetí.

Tvorba Petera Gábor, režiséra Čapkovy Matky, je inspirována obrazností divadelního mága E. F. Buriana, vyznačuje se silnou emocionalitou, nekompromisním směřováním k působivé katarzi a akcentací existenciálního tématu.

Pavel Khek, režisér o generaci mladší, je výbušná, temperamentní osobnost, která vnáší na jeviště dynamiku, dravost, směřování k absolutnu se silou a vášnivostí. Jeho inscenace Země česká, domov můj? patří k tomu nejlepšímu, co může naše divadlo nabídnout. Moc se těším na opětovné setkání s Viktorií Čermákovou, zajímavou dámou české režie, která čerpá ze svých zkušeností z alternativních scén, a na představitele nejmladší režisérské generace Josefa Kačmarčíka. Jsem také velmi ráda, že se nám podařilo pro spolupráci získat Petra Svojtku, mimořádně poctivého režiséra se smyslem pro velmi inteligentní a nekompromisní jevištní humor, satiru, grotesknost. Myslím, že právě tito kvalitní režiséři jsou důvodem, že se nám daří získávat pro naše projekty skvělé herce.

Jaké má vaše divadlo cíl? Na jaké diváky je zaměřeno?

Odpověď na vaši otázku obsahuje naše oficiálně zveřejněná koncepce Mise a vize VDM. Mise: VDM je jediným českým profesionálním repertoárovým divadlem, které působí v sakrálním prostoru. Propojení divadla s církevní půdou vnímáme jako závazek vytvářet divadlo s výrazným přesahem, které v převážné části své tvorby vychází z hledání odpovědí na základní existenciální otázky jak v souladu s křesťanskou doktrínou, tak i v konfliktu s ní. Rozhodující je, že stojíme pevně na určitých jasně daných mravních principech a morální rozměr našeho počínání je určujícím kritériem.

Skutečnost, že se jedná o kostel Československé církve husitské nás ovlivňuje dvěma směry. Tyto funkcionalistické stavby byly vždy koncipovány jako komunitní a lokální centra. Proto i naše divadlo má ve své tváři silně vtištěn lokální charakter, čerpá z lokálních podnětů, obrací se k místní komunitě. Zároveň cítí silně závazek kultivovat veřejný prostor. Nikoli ve fyzickém, ale v duchovním slova smyslu. Otevírá ve svých inscenacích závažná témata, která vzrušují společnost, a zároveň vytváří platformu k veřejným diskusím o nich napříč generačním i sociálním spektrem.

Celá řada našich aktivit je věnována dětem, rodinám, studentům, seniorům. Divadlo je východiskem k debatám, setkávání, budování pospolitosti. Je místem, které je dostupné, dosažitelné a srozumitelné pro každého. Zároveň jsme jediným profesionálním repertoárovým divadlem pro celou oblast Prahy 10, tedy města, které je srovnatelné s velkými krajskými městy. Naším divákem je kultivovaný člověk středního a staršího věku s průměrným výdělkem a středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním. Člověk orientovaný spíše konzervativně a odvozující svou představu světa od masarykovské první republiky a jejích ideálů, na které se snažíme navazovat svou tvorbou, aktivní občan,

zajímající se o svět kolem sebe. Člověk, který klade důraz na rodinu, stabilitu, slušnost, pravdu, poctivou práci.

Vize: Být vstřícným prostorem pro obyčejného člověka. Od stagiony přejít k ryze profesionální scéně s vlastním repertoárem, kvalitními režiséry a okruhem herců, kteří budou páteří repertoáru. Vytvořit fungující zázemí, které nám umožní dále rozvíjet inscenační postupy. Být divadlem, které vysílá pozitivní signály své komunitě i celému městu. Být divadlem, které na sakrální půdě přináší silný morální apel a celým svým úsilím směřuje k pozitivní katarzi. Budovat dramaturgii tak, aby odrážela aktuální problematiku dneška, ale nahlížela na ni prizmatem věčnosti.

Divadlo stojí i padá nejen na titulech a na renomovaných režisérech, ale i na známých tvářích herců, v čímhž vaše divadlo nemá problém...

Ano, nesmírně mě dojíhá, že existuje pořád ještě spousta herců, kteří jdou za dobrou rolí, dobrou hrou, dobrým režisérem. Neřeší slávu a peníze, ale hledají skutečný smysl. Hrát u nás, to znamená mít v duši kus romantismu. Nebo idealismu. Nebo bláznovství. Nejspíš od všeho trochu. Peter Gábor říkal, že mu to u nás připomíná dobu, kdy u divadla začínal. Na tom něco je. Byly to doby nesporně těžké, ale také doby iluzí, víry, naděje. Vážím si všech našich herců nejen za jejich skvělou práci, ale i za to, že neztratili víru v ryzí divadelnost, hravost, že dokáží upřednostnit ideál před pragmatismem. To je velká naděje pro každou temnou dobu.

Podle mého má vaše divadlo ohromnou atmosféru...

Divadlo Mana má skutečně úžasnou atmosféru, která vás okouzlí v okamžiku, kdy tam vkročíte. V těch zdech je něco opravdového a vřelého a vlídného. Divadlo bylo poté, co soudruhům sloužilo k různým bohunelibým účelům, obnoveno vírou a nadšením a neskutečným množstvím dobrovolnické práce. A nadšením a vírou se udržuje i teď. Ale nemám moc čas analyzovat svoje pocity. Je toho ještě moc před námi. Byla bych moc ráda, kdyby se nám podařilo docílit, aby v sále méně vrzala historická sedadla, kdybychom dostali dost peněz, abychom mohli pořádně platit zaměstnancům a přibrat do týmu další lidi. Byla bych ráda, kdyby se svět vrátil do normálu a chodilo k nám hodně diváků. Byla bych moc ráda, kdyby nechodili jen proto, že uvidí tváře známé z televize, ale proto, že uvidí dobré herce v dobrých hereckých výkonech.

Byla bych moc ráda, kdyby se u nás všichni umělci cítili dobře a rádi se sem vraceli. A jsem ráda za všechny a za všechno, co se nám dosud s vydatným Božím přispěním podařilo. Především za tu úžasnou lidskou sounáležitost, která tohle divadlo udržuje v chodu.

Rozhovor s Věrou Maškovou vedl Robert Rohál

JEDNO NEZBYTNÉ VĚDĚT, CO ČLOVĚK POTŘEBUJE V ŽIVOTĚ...

Jan Ámos Komenský - biskup Jednoty bratrské, bývá většinou připomínán jako významný pedagog, spisovatel a myslitel. V den jeho narozenin - 28. března - slavíme Den učitelů na památku "učitele národů". Často je však opomíjena jeho silná víra v Boha. Podle samotného Komenského přitom žádnou část jeho díla nelze od Boha a od víry oddělit. Například školskou výchovu viděl jako prostředek, jak přivádět mladé lidi k Bohu, k samostatné víře, pevným morálním zásadám a odpovědnému životu. V knize *Unum necessarium* Jedno nezbytné vědět, co člověk potřebuje v životě, ve smrti i po smrti... předkládá světu k úvaze souhrn nejvyšší moudrosti. Nezatěžovat se něčím, co přesahuje životní nezbytnosti, spokojit se s mála věcmi sloužícími k pohodlí a chválit Boha. Jestliže ty pohodlné chybí, spokojit se pouze s nezbytnými. Přijdeš-li i o ně, snaž se zachovat sebe sama. Nemůžeš-li ani sebe zachovat, zřekni se sebe, jen abys Boha neztratil. Kdo totiž má Boha, může všechno postrádat, poněvadž má navěky své nejvyšší dobro s Bohem a v Bohu.

MRAVNÍ PŘIKÁZÁNÍ KOMENSKÉHO

Následuj cestu ctnosti, střež se neřesti a zla, první tě povede k blahu, druhá ke hříchu a bolu. To ja začátek vědy, která má zdobit tvůj život. Slyš, jaké jsou následky toho, a pomni na konečný cíl.

1. Nehovoř o všem, cos v životě poznal, nevěř všemu, co jsi slyšel, nedychti, po všem, co jsi viděl! Necht' umíš cokoli, dělej, co máš.
2. Zabraň svým rtům mluvit drzé a prostořeké řeči! Važ si slov svého přítele, následuj příkazu Páně!
3. Ke všem lidem buď přívětivý, ale střež se jednat úlisně! Pokrytci sklídí jen hanbu. Běda těm, kdo učí lživě!
4. Spravedlivě měř sobě, svému příteli i svým druhům! Važ si i jmění svých nepřátel, neber a nedychti po něm.
5. Zmužile se chápej práce a pokračuj v ní poctivě, lenost je poduška hříchu, zahálku pojmi v nenávist!
6. Cvič se v trpělivosti mlád. Tak se staneš pánem svých časů, které často bez ustání v trudu a trpkosti běží.
7. Prokazuj dobrotu a milosrdenství, jak chce Otec náš nebeský, a pomáhej vždy a všude. Bůh sám tě jednou odmění.
8. Odpouštěj urážky a buď vždy pánem svého hněvu! Ublížil-lis však někomu, pospěš napravit křivdu!
9. Poctivě vždy konej dobře, závist a nenávist zavrhní, nedbej slov utrhače a zůstaň vždy čestným přítelem.
10. Štítem ti buď vždy pravda! To bude šlechtit tvůj život. Lež je každému muži hanbou, každému dítěti zkázou. Sám přijdeš na to, že nade vše vzácný je ráj srdce, že jedno potřebné ti nevezme žádná moc. Vědomost tě neobohatí, je ti jen cestou ke štěstí, pokladem, který nikdy neztratí cenu, je ctnost. Kristus řekl: Co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí sebe sama? Hledejte Království boží a jeho spravedlnost a ostatní vám bude přidáno.

Vybrala pro vás Jana Gottwaldová

Narížená distanční výuka se v rodině Frýdlů často odehrává nejenom mezi školou a dětmi, ale také mezi školou, dětmi a rodiči. Uložený úkol dítěti 3. třídy byl pro mě výzvou, abych se ho pokusil splnit. Jak se mi to povedlo, posuďte sami. Zadání: napište příběh s vyjmenovanými slovy. (Distanční žák David Frýdl)

O ÚLISNÉM BLYŠTIVĚ LYSÉM MLYNÁŘI

Jazykový morytát

Poslyšte příběh, který se mi stal. Stal, nebo zdál? Jako obvykle jsem vzala své syny do lesa zvíci blízké Přibyslavi. V Přibyslavi bydlel babiččin synovec Zbyšek, vyřezával z babyky kusy nábytku, teď bydlí na Ruzyni, nožem prý pořezal Zbyňka svini. Abyste byli v obraze, Zbyněk byl strýček Zbyška, a ne ta svině. Co je s tou sviní my dobře víme. Jdu sinalá se svými syny slynulou nesličnou přibyslavskou pustinou, slyšíce cosi sípat, nebo snad syčet? Nebojte se, synci, to je jen sýček, jsme přece v lese, on tady bydlí, bystře dím. Došli jsme k starobylému, značně dobitému mlýnu, v dálavě se blýská, synek leknuv se blýskavice výská: zmizet je nezbytné, synek si mi stýská! Čas kvapem plyne, syn polyká slzy, vzlyká a plýtvá silami, brzy se vysílí, jazyk se mu plete, sliny se mu slíjí, takovou nemoc nazývají epilepsií.

Z mlýna vychází mlynář. Hlavu má lysou jako poleno, polekali jsme se velice té jeho blyštivé lysiny, maje z ní synáček ukrutné vidiny. Klopýtáme pryč, lýtka se nám zapletou do lýkových tašek na sběr bylin. Kdo na nás políčil to lýčí? Myslet se mi přičí, že by lysý mlynář měl nápady býčí. Obuv si lyže, sníh se třpytí; posilněn pelyňkem, kyne nám na pozdrav ten úlisný lyžař lysý. Budím se děsem ve svém bytě v Kobylisích: vypadá to slibně, nebyla jsem sibyla, byla jsem jen spící. Vedle mě plyšový sysel, v komoře sýr, syrovátka, i syreček tam visel. Chystám se nasytit Zbyňka a Zbyška – své syny ještě spící, do rukou беру nůž, vidličku a lžici, civíc z okna: v příbytku chatrném - dobytek se sytí pící. Bdím, nebo jsem dál spící?

Otázky k textu pro zvládnuté čtenáře:

- 1. Co z textu vyplývá o lese, ve kterém se děj odehrává? („...do lesa zvíci blízké Přibyslavi“)*
- 2. Co všechno víme o autorem zmiňované svini? Uveďte všechno, co o ní z textu vyplývá, a konkretizujte jednotlivé rodinné vazby (včetně možných variant).*
- 3. Co znamená slovo „slynulá“?*
- 4. Jaký je český ekvivalent slova „epilepsie“?*
- 5. Kolik je v textu vyjmenovaných slov, či jejich odvozenin?*
- 6. Jsou některá vyjmenovaná slova od jednoho písmene uvedena v textu všechna?*
- 7. Najděte v textu užité přechodníky.*
- 8. Co znamená slovo „morytát“?*

Pokud své odpovědi doručíte Davidu Frýdlovi, budete ohodnoceni. Na vaše řešení se těšíme!

Je krásné tříbit si názor v diskusi. Ale jak kdy. Když já, kabaretní komik, budu vychvalovat anglický music hall před někým, kdo preferuje americký vaudeville, může vzniknout diskuse, kdy jeden se bude snažit přesvědčit toho druhého o své pravdě. Můžu však diskutovat s někým, kdo mě bude přesvědčovat, že Wagnerův Prsten Nibelungů je daleko dramatictější než, dejme tomu, naše hra Jonáš a tingltangl, když si to myslím taky? Kde obě strany jsou spolu zajedno, tam disputace vzniknout nemůže. Můžou si jen takříkajíc notovat. Můžu jen argumentovat tím, že ve hře Jonáš a tingltangl je víc legrace než ve Wagnerově opeře. A to ví zase můj oponent. Tady není prostor k diskusi. Neříkám nic nového, když hlásám, že diskuse vzniká, dojde-li ku střetu dvou odlišných názorů. Jste-li ateisté, respektuju vaše právo nevěřit, pokud vidím, že jste se pokusili seriózně se seznámit s tím, v co nevěříte. Ale nemám rád bohorovnost těch ateistů, kteří se zříkají něčeho, o čem nemají ani páru. Někdy, když se sejdou se svými sekularizovanými spoluobčany a když přijde řeč na otázky víry, žasnu jak oni, lidé v mnoha oborech vzdělání, moudří, kultivovaní a mnohdy úctyhodní, počnou argumentovat stejně jako kdejaký prostáček při pivu támhle v hospodě U plesnivý fazole: nevědí nic. Těch blábolů, mnohokrát vyvrácených leč stále přežívajících, které jsem už musel vyslechnout! Rád diskutuju s někým, jehož názory stojí za zamyšlení. Ale nedokážu své představy hájit před někým, kdo svůj ateismus staví na tvrzení, že Koniáš páčil knihy.

Sám vím, že k obhajování svých názorů mám k dispozici argumenty, ne však důkazy. Argumentovat mohu něčím, co se domnívám, zatímco důkaz musí být nevyvratitelný. A v tomto směru jsou na tom věřící i nevěřící stejně.

Proto jsem například nesouhlasil s onou větou v jedné staré modlitební knížce, kde v takzvaném zpovědním zrcadle byla na titul těžký hřích nominována četba a šíření nevěreckých knih. Vyrůstal jsem v totalitním režimu, a tak jsem zaznamenal, jak si tento režim dával majzla, abychom neviděli, nečetli a neslyšeli něco, co neodpovídalo předepsané ideologii. A ten samý požadavek byl včleněn i do oné modlitební knížky. Jak nedůstojné!

V jiných, taky naštěstí už starých modlitebních knížkách z mého dětství jsem našel větu: Nehloubal(a) jsem všetečně o věčných pravdách katolického náboženství? Musím se přiznat, že jsem hloubal(a). Nevím, zda všetečně, ale hloubal(a) jsem. Leč neshledal(a) jsem v tom nic zavrženíhodného. Daleko smutnější, i když pohodlnější, se mi zdálo přijmout bez přemejšlení všechno, co je člověku k víře předloženo. Nemyslím, že dobrý věřící je ten, který věří něčemu, co nedokáže obhájit ani sám před sebou. A tak hloubám. A výsledkem mého hloubání jsou tyto stránky.

Jiří Suchý